



# CATALUNYA RELIGIÓ

EDICIÓ SETMANAL | TOTA L'ACTUALITAT A [WWW.CATALUNYARELIGIO.CAT](http://WWW.CATALUNYARELIGIO.CAT) | DIJOUS 31 D'OCTUBRE DE 2019 | Número 57

**PÀG. 3** | PAPA FRANCESC

Homilia de cloenda  
del Sínode de l'Amazònia

**PÀG. 6** | SERGI D'ASSÍS

Cuideu-vos

**PÀG. 7** | BISBE PARDO

"Mesures de llibertat,  
capacitat de perdó i necessitat de diàleg"

**PÀG. 15** | BERNABÉ DALMAU

El Sínode real de l'Amazones i el mediàtic

**PÀG. 17** | COLUMARI A LES PARRÒQUIES

"No ens quedem només amb un consol  
psicològic i afectiu"

**PÀG. 20** | DANIEL PALAU

"El papa Francesc  
és una icona de la pastoral"



**L'Amazònia obre la mirada de l'Església | PÀG. 13**

## PÒRTIC

Si fa deu anys algú hagués llegit el document final pel Sínode de l'Amazònia sense saber d'on sortia, li hauria costat molt encertar que era un document aprovat al Vaticà en una assemblea episcopal. No és tant per les propostes concretes que s'han destacat i que poden tenir un impacte en l'organització catòlica arreu del món. És sobretot pel que traspua tot el document, on es fa real que "els goigs i les esperances, les tristeses i les angoixes dels homes del nostre temps, sobretot dels pobres i dels qui pateixen, són alhora goigs i esperances, tristeses i angoixes dels deixebles de Crist".

## SUMARI

### 3 Panoràmica

Homilia de cloenda del Sínode de l'Amazònia, pel papa Francesc

Cuideu-vos, per Sergi d'Assís

Mesures de llibertat, capacitat de perdó i necessitat de diàleg, pel bisbe Pardo

Sentir-se superior, per Josep Manuel



### 13-27 Actualitat

L'Amazònia obre la mirada de l'Església

El Sínode real de l'Amazones i el mediàtic

Columbari a les parròquies: "No ens quedem només amb un consol psicològic i afectiu"

Daniel Palau: "El papa Francesc és una icona de la pastoral"

La quinzena Jornada Sant Jordi vol apropar el cel a la terra

Apostar per la classe de religió davant el fenomen de la radicalització



### 28 Recull de premsa | Cloenda del Sínode de l'Amazònia - 25 anys de Ràdio Estel

### 29 Agenda | Setmana del Cinema Espiritual a Andorra - Dones i religions

### 30 La setmana a les xarxes





## Homilia de cloenda del Sínode de l'Amazònia



**PAPA FRANCESC**  
**LES HOMILIES DEL PAPA FRANCESC**

*XXX Diumenge del Temps Ordinari,  
27 octubre 2019. Basílica Vaticana*

La Paraula de Déu ens ajuda avui a pregar a través de tres personatges: en la paràbola de Jesús preguen el fariseu i el publicà, en la primera Lectura es parla de la pregària del pobre.

1. *La pregària del fariseu* comença així: “Déu meu, t’agraeixo”. És un bon començament, perquè la millor pregària és la de l’agraïment, és la de la lloança. Però de seguida veiem el motiu pel qual agraeix: “perquè no sóc com els altres homes” (Lc 18,11). I explica també el motiu: faig dejuni dos cops per setmana, mentre que

en aquell moment era obligatori un cop l’any; pago el delme de tot el que tinc, mentre que només era obligatori de fer-ho sobre els béns més importants (cf. Dt 14,22 ss). En definitiva, presumeix perquè compleix millor els preceptes particulars. Però oblida el més gran: *estima Déu i el proïsme* (cf. Mt 22,36-40). Desbocant-se de la pròpia seguretat, de la pròpia capacitat de complir els manaments, dels propis mèrits i de les pròpies virtuts, està centrat només en ell mateix. El drama d’aquest home és que no té amor. Però fins i tot les coses millors, sense amor, no serveixen de res, com diu Sant Pau (cf. 1 Cor 13). I sense amor, quin és el resultat? Que a la fi, en lloc de resar, es lloa a si mateix. De fet no demana

res al Senyor, perquè no se sent en necessitat o en deute, sinó que se sent a si mateix en crèdit. Ell és al temple de Déu, però practica una altra religió, *la religió del jo*. I tants grups “il·lustres”, “cristians catòlics”, segueixen aquest camí.

I a més de Déu, s'oblida del seu proïisme, de fet el menysprea: és a dir, no té preu, no val res. Es considera millor que els altres, que anomena literalment, “la resta, els que queden” (“*loipoi*”, Lc 18,11). Són, és a dir, “sobrants”, són marginats de qui cal mantenir-se allunyat. Quantes vegades veiem que aquesta dinàmica és present en la vida i en la història! Quantes vegades qui se situa al davant, com el fariseu respecte al públicà, aixeca murs per fer més grans les distàncies, fent que els altres siguin encara més marginats. O considerant-los endarrerits i de poc valor, en menysprea les tradicions, esborra la seva història, ocupa els seus territoris, usurpa els seus béns. Quantes presumptes superioritats, que es converteixen en opressió i explotació, també avui –ho hem vist en el Sínode quan parlàvem de l'explotació de la creació, de la gent, dels habitants de l'Amazònia, del tràfic de persones, del comerç de les persones! Els errors del passat no han estat suficients per deixar de saquejar

els altres i provocar ferides als nostres germans i a la nostra germana terra: ho hem vist en el rostre ple de cicatrius de l'Amazònia. La religió del jo segueix, hipòcrita amb els seus ritus i les seves “oracions” –molts són catòlics, es confessen catòlics, però s'han oblidat de ser cristians i humans–, oblidant el veritable culte a Déu, que passa sempre per l'amor al proïisme. Fins i tot els cristians que resen i que van a Missa el diumenge són d'aquesta religió del jo. Podem mirar-nos en l'interior i veure si considerem algú inferior respecte a nosaltres, menyspreable, encara que només sigui de paraula. Preguem per demanar la gràcia de no creure'ns superiors, de no creure'ns així, de no tornar-nos cínic i burletes. Demanem a Jesús que ens guareixi de parlar malament i de queixar-nos dels altres, de menysprear ningú: són coses desagradables a Déu. I providencialment, avui ens acompanyen en aquesta Missa no només els indígenes de l'Amazònia: també els més pobres de les societats desenvolupades, els germans i germanes malalts de la Comunitat de l'Arca. Estan aquí amb nosaltres, a primera fila.

2. Passem a l'altra pregària. *La pregària del públicà* ens ajuda en canvi a entendre què és el

que agrada a Déu. Ell no parteix dels seus mèrits, sinó de les seves mancances; no de la seva riquesa, sinó de la seva pobresa: no d'una pobresa econòmica –els publicans eren rics i guanyaven injustament, a costa dels seus paisans– però sent una pobresa de vida, perquè en el pecat no s'hi viu mai bé. Aquell home que explota els altres es reconeix pobre davant de Déu i el Senyor escolta la seva pregària, formada només amb set paraules, però amb actituds sinceres. De fet, mentre el fariseu estava dret al davant (cf. v. 11), el públicà es trobava a distància i “no gosava ni tan sols alçar els ulls al cel”, perquè creu que el Cel existeix i és gran, mentre que ell se sent petit. I “es dona cops al pit” (cf. v. 13), perquè en el pit hi ha el cor. La seva pregària neix precisament del cor, és transparent: posa el cor davant Déu, no les aparences. Pregar és deixar que Déu miri el teu interior –és Déu qui em mira quan prego–, sense pretensions, sense excuses, sense justificacions. Moltes vegades ens fan riure els penediments plens de justificacions. Més que un penediment sembla una auto-canonització. Perquè del diable venen les opacitats i falsedats –això són les justificacions–, de Déu la llum i la veritat, la transparència del meu cor. Ha estat agradable i els n'estic

tan agraït, estimats pares i germans sinodals, d'haver dialogat aquestes setmanes amb el cor, amb sinceritat i franquesa, posant davant Déu i els germans esforços i esperances.

Avui, mirant el publicà, redescobrim per on hem de començar: creure'ns en la necessitat de salvació, tots. És el primer pas de la *religió de Déu*, que és misericòrdia vers aquells que es reconeixen a si mateixos miserables. En canvi, l'arrel de tots els errors espirituals, com ensenyaven els monjos antics, és creure's justos. Sentir-se just és deixar Déu, l'únic just, fora de casa. És tan important aquesta actitud de partida que Jesús ens ho mostra amb una confrontació paradoxal, presentant junts en la paràbola la persona més pietosa i devota de l'època, el fariseu, i el pecador públic per excel·lència, el publicà. I el judici es capgira: qui és bo però presumptuós falla; qui és desastrós però humil és exaltat per Déu. Si ens mirem dins nostre amb sinceritat, veiem en nosaltres *tots dos*, el publicà i el fariseu. Som una mica publicans, perquè som pecadors, i una mica fariseus, perquè som presumptuosos, capaços

de justificar-nos a nosaltres mateixos, campions de justificar-nos artísticament! Amb els altres sovint funciona, però amb Déu no. Amb Déu la comèdia no funciona. Preguem per demanar la gràcia de sentir-nos *necessitats de misericòrdia*, pobres per dins. També és per això que ens convé freqüentar els pobres, per recordar-nos que som pobres, per recordar-nos que la salvació de Déu només actua en un clima de pobresa.

3. Arribem així a la *pregària del pobre*, de la primera Lectura. Ella, diu Siràcida, "travessa els núvols" (35,21). Mentre la pregària de qui presumeix de ser recte es queda a terra, aixafada per la força de la gravetat de l'egoisme, la del pobre puja directa a Déu. El sentit de la fe del Poble de Déu ha vist en els pobres "els porters del Cel": aquell *sensus fidei* que faltava en la declaració [del fariseu]. Són ells els que ens obriran o no les portes de la vida eterna, ells que no són considerats amos en aquesta vida, que no s'han posat ells mateixos davant dels altres, que han tingut la seva riquesa només en Déu. Ells són icones vives de la profecia cristiana.

En aquest Sínode hem tingut la gràcia d'escoltar les veus dels pobres i de reflexionar sobre la precarietat de les seves vides, amenaçats per models depredadors de desenvolupament. I tanmateix, precisament en aquesta situació, molts ens han testimoniats que és possible mirar la realitat d'una manera diferent, acollint-la amb les mans obertes com un do, habitant en la creació no com un mitjà per a ser explotat sinó com la casa que hem de custodiar, confiant en Déu. Ell és Pare i, diu encara el Siràcida, "escolta la pregària de l'oprimit" (v. 16). I quantes vegades, fins i tot a l'Església, les veus dels pobres no són escoltades i potser se'n burlen o se les fa callar perquè són incòmodes. Preguem per demanar la gràcia de saber escoltar el crit dels pobres: és *el crit d'esperança* de l'Església. El crit dels pobres és el crit d'esperança de l'Església. Fent nostre el seu crit, estem segurs que la nostra pregària també travessarà els núvols.



## Cuideu-vos



**SERGI D'ASSÍS**  
**LA FONT DEL GRECCIO,**

En alguna plataforma les darreres setmanes exhortaven la gent a cuidar-se. Ho feien tenint present que s'acostaven dies complicats per al país. Home, per mica que estimis el país, no et pot ser indiferent el que està passant. I ho dic pensant amb persones que pensen de maneres ben diverses.

Però és important cuidar-se. Conèixer quines són les pròpies forces. I en funció d'això, decidir. No ho dic només en relació a prendre part en cri-des de tota mena, sinó sobretot en com les coses ens poden arribar a afectar emocionalment.

No és obligatori estar 24 hores pendent de l'última novetat i connectats permanentment. I en

setmanes així, fàcilment hi ha persones que hi estan, sense que això els aportï res. Al contrari.

I també és bo que, en la mesura que puguem, tinguem cura d'altres. Que puguin desfogar-se, asserenar-se, fins desintoxicar-se.

Crec que a vegades es confon "implicar-se" amb "no cuidar-se". Són dues coses diferents. I malgrat que la implicació pugui comportar cansament alguns dies, és bo continuar tenint cura d'un mateix i dels altres. Vaja, em sembla a mi.



## Bisbe Pardo: “Mesures de llibertat, capacitat de perdó i necessitat de diàleg”



**FRANCESC PARDO**  
**L'OPINIÓ PUBLICADA**

*Homilia de la solemne Missa Major de Sant Narcís. Catedral de Girona. 29 d'octubre de 2019.*  
*Francesc Pardo, bisbe de Girona*

Bisbe Carles, consell Episcopal, rector de la basílica, degà i membres del Capítol de la Catedral, preveres, diaques, seminaristes, acòlits. Germanes i germans.

Una salutació cordial i agraïda a les nostres autoritats: Sra. alcaldessa i regidors/es, delegat del govern, subdelegat del govern, president i diputats de la Diputació, diputats al Parlament, al Congrés, comandaments dels cossos de seguretat i servei, i altres autoritats. Som cons-

cientos que com a representació dels ciutadans participeu d'una celebració cristiana, però que alhora és expressió d'una fe que ha configurat de moltes maneres la vida de la nostra ciutat i del nostre bisbat.

### **1. Què ens suggereix la Paraula de Déu proclamada?**

En aquesta festa del nostre patró, sant Narcís, acabem de proclamar la Paraula que Déu ens ha adreçat, de la qual Narcís fou un testimoni fidel i per això és proclamat sant i model. Subratllo algunes indicacions amb la finalitat que sigui avui acollida per nosaltres. Hem escoltat:

«Per la vostra gran bondat i per amor del vostre nom m'heu alliberat». «Vaig recordar-me de la vostra pietat i de l'amor que heu guardat des de sempre Vós que allibereu els qui esperen en Vós i els salveu dels qui els volen fer mal». Alliberament, ser alliberat és l'experiència fonamental de l'amor de Déu.

«Tothom qui creu que Jesús és el Messies ha nascut de Déu». Creure en Jesús és l'actitud fonamental.

«Si estimem Déu i complí els seus manaments, no hi ha dubte que estimem els fills de Déu». Estimar Déu i estimar els altres, les persones, és la verificació de la nostra condició de cristians.

«Us perseguiran, no admetran el vostre ensenyament perquè porteu el meu nom». Cal afrontar la persecució i la incomprensió per portar el nom de crist.

### 2. El deixeble de Jesús, el cristià, creu i confia en ell

«Invito cada cristià, en qualsevol lloc i situació en què es trobi, a renovar ara mateix la seva

trobada personal amb Jesucrist o, almenys, a prendre la decisió de deixar-se trobar per ell, d'intentar-ho cada dia sense parar». Paraules del papa Francesc. (*Evangelii Gaudium*, 1.3).

Sense l'experiència d'aquesta trobada personal amb Jesucrist, la fe i la vida cristiana no es poden sostenir. Sense l'experiència gratificant de la presència i l'acció de Jesucrist en cadascú, la fe es pot reduir només a una ideologia o a una moral.

Això ens demana la comunicació personal i comunitària amb el Senyor, la pregària; ens demana la celebració de l'Eucaristia, de la Penitència i dels altres sacraments quan s'escaigui. També ens demana formació i testimoniatge.

Sense aquesta experiència de trobada personal i confiança en Jesucrist no viurem la joia de la fe. Si afirmem les veritats de la fe, si ens esforcem per viure amb coherència els manaments i l'Evangelí... és com a resposta a la trobada amb Jesucrist.

Si no es viu aquesta experiència, la fe s'afebleix, emmalalteix i desapareix.

### 3. El deixeble de Jesús, el cristià, se sent estimat per Déu i l'estima

«Déu és amor... L'amor és això: no som nosaltres qui ens hem avançat a estimar Déu; ell ha estat el primer d'estimar-nos» (1 Jo. 4, 8.10), afirmen sant Joan i tota la història de la salvació, especialment el Nou Testament, que és la revelació d'aquest amor que ofereix la vida i la salvació.

Cal creure i viure amb convicció que Déu m'estima d'una manera única, fidel i respectuosa amb la meua llibertat. Això significa que coneix els meus sentiments, pensaments, inclinacions, els moments de joia i de dolor; em coneix més bé que jo mateix.

Jesús, abans d'anunciar el gran manament de l'amor a Déu i l'amor als altres, ens comunica la Bona Notícia de l'amor del Pare. És molt important estimar Déu, però el que és més decisiu és acceptar que Déu m'estima.

El cristià ha de viure aquesta experiència de l'amor de Déu, de sentir-se estimat per ell. Potser perquè aquesta no és l'experiència de Déu, alguns no hi creuen, o l'han apartat de la seva vida.



### 4. El deixeble, el cristià, estima els fills i filles de Déu

El cristià sadollat de l'amor de Déu estima els altres, a tota persona, començant per les més properes, les que cada dia o sovint fan amb ell el camí de la vida.

El cristianisme és la religió que estima no només els propers, sinó l'actitud religiosa i humana que estimula a convertir en propers i persones amb nom i rostre aquells que ho necessiten.

Estimar ens exigeix ser molt responsables en l'àmbit familiar, siguem pares, fills, avis o altres familiars.

Estimar és cercar sempre el bé de l'altre, malgrat que això també signifiqui la correcció fraterna.

Estimar es concreta alhora en l'exercici de les responsabilitats professionals, laborals i ciutadanes. Desitjo subratllar la responsabilitat en l'exercici de la professió. Exercir la pròpia professió i/o vocació ens exigeix preparació, coneixements, competència, esforç, fidelitat a

l'empresa o als qui oferim els nostres serveis, o a les persones, o a la societat. Estimar també ens fa responsables o corresponsables del bé comú dels ciutadans. Tenim la temptació de l'individualisme, de reclamar els propis drets, però una ciutat no s'edifica, ni es manté, sense que els qui governen i els ciutadans compleixin amb els seus deures.

### 5. El deixeble, el cristià, és alliberat i allibera

L'experiència de ser alliberat ha de ser viscuda pel cristià, pel deixeble de Jesús. Qui no desitja ser lliure? Volem ser lliures, però ens adonem que la nostra llibertat està molt condicionada. Constatem que estem sotmesos a diversos mals, a limitacions personals, a la nostra història, a la convivència en societat. Però sobretot nosaltres, cristians, anomenem «pecat» el mal que trenca la relació amb Déu, amb els altres, amb nosaltres i amb l'entorn.

D'aquest esclavatge potser sovint no en som conscients, i és el pitjor. El cristià precisament conscient de l'amor de Déu pot sentir-se alliberat amb la condició de demanar i rebre el perdó. Alliberat en el seu ésser més profund és capaç

de viure i afrontar amb llibertat i responsabilitat les situacions difícils que se li presentin.

Sant Narcís, en el pensament popular, està unit a l'alliberament amb el fet, llegendari o no, de les mosques alliberadores. El cartell de fires d'enguany ho mostra molt bé: sant Narcís avui dirigint la mosca alliberadora.

Per això la pregunta és: de quins mals avui ens cal ser alliberats? De tot allò que ens deshumanitza, ens esclavitza i posa en perill la nostra dignitat i la de tota persona.

Alliberats de les incoherències que podem viure com a cristians. Alliberats de pensar només en els béns materials com a única finalitat de la vida oblidant els béns de l'esperit.

Alliberats de no respectar els drets humans i de cercar la solució dels problemes per mitjà de la violència.

Alliberats d'esdevenir ciutadans sense ser responsables dels nostres deures o de regir la ciutat sense respondre a les veritables necessitats dels ciutadans.

Alliberats de menystenir els altres i especialment els qui pensen diferent.

De la temptació de l'individualisme que sempre engrandeix el Jo i no té en compte el tu i els altres.

Dels nostres prejudicis en relació als qui són diferents, als immigrants, als forasters.

I de les situacions que ens impedeixen esdevenir lliures de tot esclavatge.

Tanmateix, el qui se sent alliberat ha de convertir-se en alliberador dels mals de les persones. Per això primer cal estar molt atents a tot allò que fa mal i fereix les persones, especialment les que tenim al nostre costat. Sovint m'he de preguntar: què fa patir i necessiten els qui formem la família? Què fa patir els veïns i amics? Què fa patir i necessiten els ciutadans? Què fa patir i sofreixen aquells que són més vulnerables i no poden participar del benestar que vivim?

I després ens cal actuar en la mesura de les nostres possibilitats. Com a cristians també podem demanar que l'alliberament s'ofereixi als dirigents polítics i líders socials condemnats amb penes de presó i d'inhabilitació. La misericòrdia no va contra la justícia, sinó que la perfecciona, la humanitza, i és la màxima expressió de la saviesa. I ara la misericòrdia té noms: mesures de llibertat, capacitat de perdó, necessitat de diàleg, afermar la convivència.

El cristià és alliberat i allibera.

### **6. El deixeble, el cristià, afronta la persecució i la incomprensió**

El cristià, el deixeble, haurà d'afrontar la persecució i la incomprensió. Hem escoltat les paraules de Jesús: «El servent no és més que el seu amo. Així com m'han perseguit a mi, també us perseguiran a vosaltres». Entre nosaltres avui no sofrem una persecució declarada i violent, gràcies a Déu, però sí que sovint els cristians

ens podem sentir ofesos per expressions, espectacles, exposicions, calúmnies i altres fets. Certament ens cal defensar la llibertat d'expressió, però aquesta llibertat té un límit, que és el respecte a la dignitat de la condició personal i a les creences. I en alguns moments el que s'ofereix no són opinions, sinó insults, mofes, acudits sectaris... Cal sofrir amb constància i fortalesa les proves a semblança de sant Narcís i tants altres màrtirs de Crist.

### **L'Eucaristia**

En l'Eucaristia, aollim el Senyor, pa viu baixat del cel per donar vida al món, i li supliquem: Senyor, que confiem en Vós, que ens sentim estimats i estimem, que siguem alliberats i alliberadors i afrontem amb fortalesa les dificultats per ser els vostres deixebles, a semblança dels màrtirs, i molt especialment de sant Feliu i de sant Narcís.



## Sentir-se superior



**FRA JOSEP MANUEL VALLEJO**  
**CATALUNYA FRANCISCANA**

Un dels esports més practicats pels humans de les nostres latituds és el de la murmuració, que consisteix en parlar malament de l'altre, quan no hi és present.

Però, fixem-nos que quan critico a alguna persona per alguna cosa que no fa bé, pressuposo que jo ho faig bé. Si li dic que dibuixa malament, és perquè jo dibuixo bé. Si li dic que canta malament, és perquè jo canto bé. Si penso que porta una vida poc cristiana, és que penso que jo sí que la porto...

És a dir, el que critica es pensa que és bo, se sent superior.

És el que li passa al fariseu de la paràbola de Lc 18,9-14. Es pensa que és bo, que és just perquè compleix. Dejuna dos dies per setmana i dona el 10% del que guanya. Es pensa que és just per les obres que fa. No necessita Déu. I no s'adona que menyspreant d'aquella manera el públicà, fa malbé totes les seves obres virtuoses.

El públicà és conscient de la seva misèria i, per això, suplica Déu sense atrevir-se a aixecar el cap i donant-se cops al pit: "Déu meu, sigueu-me propici, que sóc un pecador". És conscient que és un pecador. El fariseu no. És un cec per veure's a si mateix, no s'adona que les bones obres, fetes amb orgull i prepotència,

no serveixen per a res. La virtut, si no és amb humilitat, no és cristiana.

El publicà és justificat perquè viu en la veritat: "sóc un pecador". El fariseu s'enganya perquè no s'adona que també ell és un pecador.

Tots som pecadors! La diferència està en el fet que uns ho saben i altres dissimulen.

Perquè el pecat no són les obres dolentes sinó que el pecat és un estat de no santedat, de no plenitud. Tal com diu el salm 50: "Vós sabeu que he nascut en la culpa, que la mare m'engendrà pecador".

Tots vivim en estat de pecadors. Sols Déu ens pot santificar, ens pot transformar.

Per això Jesús diu als fariseus que "les prostitutes i els publicans us passaran al davant en el Regne de Déu", perquè ells són conscients del seu pecat i els fariseus no.

En la mesura que ens atansem a la santedat de Jesús (el coneguem), serem conscients del nostre estat de pecat, i ja no tindrem esma de judicar els altres. En el benentès que quan critiquem l'Església o qualsevol altre col·lectiu, pressuposem la nostra coherència, i ens posem en l'actitud del fariseu.



## L'Amazònia obre la mirada de l'Església

Document Final de l'Assemblea Especial per a la Regió Panamazònica aprovat per l'assemblea sinodal. Un extens **document** en el qual criden l'atenció dos punts: l'obertura a la possibilitat d'un diaconat femení i l'ordenació sacerdotal de diaques casats. Dos punts controvertits que són els únics que han trobat una certa oposició a les votacions, tot i que limitada a un màxim de 40 vots en contra sobre 170.

Dues novetats que s'emmarquen en les necessitats pastorals de les zones despoblades de l'Amazònia, però plantegen una reconsideració a l'Església universal i obrir una nova mirada sobre si mateixa. De fet, el sacerdocí d'homes casats ja està incorporat en el món catòlic en alguns ritus particulars, com els anglicans incorporats al catolicisme, però no en el món llatí. La novetat principal és que es plantegi incorporar dones en alguns dels diversos graus del ministeris eclesials.

Ara el papa **Francesc** haurà de valorar com es desenvolupen o s'apliquen aquestes dues propostes, que trobaran una oposició àmplia entre els sectors tradicionalistes. Com també

les propostes que qüestionen interessos de les grans multinacionals o dels poders de la regió. Els darrers papes han acostumat a acollir plenament les conclusions d'un organisme consultiu com és el Sínode, que representa el parer de les comunitats afectades i un treball de reflexió de diversos anys. En el **discurs final** a l'Aula del Sínode, Francesc va expressar la necessitat d'afrontar aquests reptes.

El document final és un dels més extensos dels darrers sínodes en el qual, a més el paper de la dona i els nous ministeris a les zones on l'accés a l'Eucaristia és difícil, tracta temes tan amplis com la missió, la inculturació, la proposta d'un

possible ritu amazònic, l'ecologia integral o la defensa dels pobles indígenes. En aquests dos darrers punts el text és especialment **compromès**.

Tot el document està travessat per conceptes com que "defensar i promoure els drets humans, a més de ser un deure polític i una tasca social, és una exigència de fe" o que "la defensa de la terra no té altra finalitat que la defensa de la vida". També proposa nous conceptes com el del "pecat ecològic".



## El Sínode real de l'Amazones i el mediàtic

El papa **Benet XVI**, durant aquelles setmanes entre l'anunci de la renúncia al pontificat romà i el dia que es va fer efectiva, protagonitzà dos grans actes: una missa massiva el Dimecres de cendra a Sant Pere (i no a Santa Sabina com és tradició) i l'acostumada recepció del clergat romà l'endemà.

Per a la trobada amb els capellans escollí contar-los els records de la participació en el Concili Vaticà II com a assessor teològic del cardenal **Frings**. Sense papers, amb una simple "xuleteta" i amb aquella claredat pedagògica que el caracteritzava explicà que el que es vivia a l'interior de l'aula conciliar era ben divers del que explicaven els mitjans de comunicació.

Arribà a distingir entre el Concili real i el Concili mediàtic.

Ara que s'ha acabat el Sínode amazònic podríem dir una cosa semblant. Amb una notorietat: en la història dels sínodes episcopals és el que ha tingut menys ressò mediàtic pel que fa a la crònica diària. Possiblement perquè l'Amazones queda lluny, i els pares sinodals i els invitats eren gent d'aquella àrea o curials romans i algun expert europeu d'àmbit germànic. Algú s'ha estranyat que hom dediqués un Sínode de bisbes a una regió concreta, però això no sols està previst per als Sínodes sinó que en el seu moment n'hi hagueren respectivament per a l'episcopat holandès i el belga.

Superficialment parlant, el Sínode havia d'obtenir tres temes estrella, tabús en l'Església actual: l'ordenació sacerdotal d'homes casats, el diaconat femení i el ritu amazònic. És clar que, simplement per dignitat, un sínode no arriba a sintetitzar les qüestions amb tanta frivolitat. Les reformes o canvis en l'Església són quelcom més seriosos, sostingut per un estudi i un discerniment profunds. Però el tractament del Sínode, des del punt de vista mediàtic, es movia en aquella tònica a flor de pell, amb la intenció "malèvola" d'obrir esclatxes en els murs de la sacrosancta tradició i fer arribar a Europa, amb canoes de l'Amazones, les tan anhelades reformes que fa seixanta anys que s'arrosseguen. Alguna cosa de veritat hi ha en aquesta manera de veure les coses, a jutjar simplement pel nombre de **vots** negatius que els tres temes obtingueren en el **Document final**, que adquirí bastanta pràctica unanimitat en els seus 120 paràgrafs.

Mirant els resultats concrets d'aquests tres temes, el "diaconat per a la dona" (n. 103) va tenir 137 vots positius i 30 negatius. El paràgraf anterior, que estira al màxim el motu proprio de **Pau VI** *Ministeria quaedam* (el dels minis-

teris laics, això sí, fins ara només conferibles a homes) demana el de "la dona dirigent de la comunitat" i només obtingué 11 vots de refús. Una cosa són els ministeris, però el diaconat són paraules majors!

Al meu humil i pobre entendre, crec que, en el Sínode amazònic el tema ha estat mal enfocat, i això es nota en les reflexions improvisades pel papa en la darrera sessió de treball. Sembla que hom oblidi que els historiadors han detectat de sobres el paper de les anomenades "diaconeses" en l'antigor cristiana, dedicades a acció caritativa i a l'assistència al baptisme conferit per immersió a les dones. Més recentment, la Comissió teològica internacional ja feu un document en la mateixa línia.

Per això em sorprengué que el papa Francesc instituís una comissió d'estudi format per grans experts (entre ells, una **religiosa catalana**) però tots de l'àmbit d'estudi del Nou Testament o de l'Antiguitat cristiana; és a dir, que les seves valuoses conclusions ens deien el que fa anys que sabíem i que no serveixen gaire per a satisfer reivindicacions feministes. Ara anuncia que la comissió s'haurà d'ampliar.

El tema dels *viriprobat*i o ordenació presbiteral d'homes casats està tractat (n. 111) amb gran deteniment i cautela però explicat amb claredat (128 vots positius, 41 negatius). Fora de l'aula s'han alçat grans veus cantant les lloances del celibat del clergat llatí i avisant sobre el perill d'instituir un presbiterat de segona classe, vell, inculte, i únicament donat al *munus* del culte. Independentment dels partidaris i dels adversaris de la proposta, em sembla que tot hagués resultat més senzill si hom tingués en compte que dintre l'Església catòlica ja existeix (amb avantatges però també inconvenients) en les Esglésies orientals i en preveres procedents de l'Església anglicana). No sé si a l'aula sinodal algú ho esmentà, però almenys el text del Document final no hi fa cap al·lusió. La frase final "algunos se pronunciaron por un abordaje universal del tema" estic segur que provocà algun dels 41 vots negatius i mostrava que l'esmentada teoria de l'"esclatxa" no era tan irreal com jo maliciosament sospitava.





## Columbari a les parròquies: “No ens quedem només amb un consol psicològic i afectiu”

Un espai privilegiat, obert i accessible, al bell mig de la ciutat, per recordar, sense pressa, amics i familiars que ja han mort. La setmana en què els cristians celebren la festa de Tots Sants i el Dia dels Difunts, visitem el columbari de la parròquia de **Sant Joan Baptista de Reus**. Com a comunitat cristiana han sabut acompanyar el dol i donar dignitat a la mort.

A diferència dels cementiris, que són lluny de la ciutat, Reus disposa d'una petita sala, integrada a l'església, que fa més properes les persones que han optat per la incineració. “L'acompanyament del dol en cristià sabem que s'acaba en la vida eterna, per tant, sempre ens haurem d'acompanyar”, explica el rector, **Pere Dalmau**.

Aquí apunta que “acompanyar espiritualment és una bona experiència de l'Església”. I considera que en el cas de la mort hi ha “una sintonia molt fàcil”: “De seguida connectes amb el sofriment de les persones”.

### Especialitzats en el dol

La comunitat disposa d'un equip de persones destinades a fer aquest acompanyament. “Hi

ha un equip que ens preparam constantment per estar atents al que els preocupa". Els pares camils, que es dediquen a l'assistència física i espiritual dels malalts, són especialistes també en l'acompanyament al dol. I s'han fet responsables d'oferir formació continuada a l'equip de la parròquia de Sant Joan per garantir un servei de qualitat.

L'any 2018 el papa Francesc, a l'exhortació *Gaudete et Exultate*, va escriure: "Saber plorar amb els altres, això és santedat". Una frase que l'equip de dol de la parròquia ha assumit com a lema. Per al rector de la parròquia de Sant Joan de Reus "acompanyar el sofriment significa acompanyar l'esperança, des de la perspectiva cristiana hem de mirar la vida eterna, la resurrecció, el més enllà; aquest és l'últim consol". I des d'aquí acompanyen: "Si ens quedem només amb un consol psicològic i afectiu, quedem empobrits; els cristians hem de dir allò més de fons que tenim: la vida i per sempre".

### Què és el que et fa patir més?

El primer dissabte de cada mes, a les deu del matí, dediquen també una missa als difunts. És



un temps, diuen, "per al consol i acompanyament del dol". Segons explica Dalmau, cada persona fa el seu procés i és important saber on troba cadascú i saber fer la pregunta corresponent: "De quina manera ho vius? Què és el que et fa patir més? On està el teu dol en aquell moment?", planteja. Situat a la cripta de l'església, sota la capella del santíssim, el columbari permet re-

cordar les persones estimades. Les parets on es dipositen les urnes estan decorades amb reproduccions de fra Angelico que parlen de l'encarnació, la mort i la resurrecció de Jesús. "Els tres misteris de la vida cristiana permeten fer una pedagogia a les persones que s'hi estan". A banda, també hi ha imatges del pantocràtor i la imatge de Sant Joan Baptista, patró de la parròquia.

El ciri Pasqual és un altre dels símbols del columbari. Expressa l'esperança cristiana. I això ho transmeten en la pregària que fan amb les persones properes al difunt el dia del comiat: "Sempre diem que aquest és un espai per esperar la resurrecció".

### El columbari dins d'una reforma global

El columbari es va construir en el marc de la reforma de diversos espais de la Parròquia de Sant Joan de Reus, amb l'excusa dels cent anys de la primera pedra. Aquest projecte global de restauració inclou el nou retaule de gran format amb pintura a l'oli sobre taula de l'artista targarí **Josep Minguell** al presbiteri. I també el que anomenen l'Atri dels Gentils, l'espai exterior entre l'església i els locals parroquials, que possibilita connectar l'activitat pastoral que es viu a dins de la comunitat amb l'exterior.

El curs 2007-2008 van iniciar converses amb l'empresa GIEM (Gestió Integral d'Espais Memorials) i el 2011 van signar el contracte. L'empresa gestonaria el columbari durant quatre anys. Actualment és la mateixa parròquia qui se'n fa càrrec. El columbari té capacitat per a 1.057 urnes, 637 de les quals són individuals i 84 familiars. Hores d'ara se n'utilitzen una quarantena. Funcionen en règim de contracte d'ús de l'espai i la concessió és per a 50 anys. El contracte se signa entre l'arquebisbat de Tarragona i la persona que en fa la petició.

### Orientar cap al sentit cristià

Si visiteu el columbari hi trobareu un sofà. Permet que amics i familiars puguin seure amb tranquil·litat i pregar pels seus difunts. La ubicació a la ciutat ho fa compatible amb el dia a dia de brogits i corredisses. L'espai compta amb

un recull de lectures bíbliques i diversos textos seleccionats per consolar i oferir més claus de reflexió en clau cristiana. "Després d'escoltar molt, hem d'intentar fer una altra pregunta, perquè cadascú busqui el sentit cristià a les seves respostes".

Aquest dissabte 2 de novembre la parròquia de Sant Joan de Reus acollirà la conferència '**Viure la mort**' a càrrec del capellà **Lluís Simón**, delegat diocesà de pastoral de la salut. No és una proposta més al calendari, sinó que forma part de l'acompanyament a la mort que la comunitat parroquial proposa des que van construir un columbari a sota de la cripta.



## Daniel Palau: “El papa Francesc és una icona de la pastoral”

“Tot el que fa i diu el **papa Francesc** no és una operació de màrqueting d’ara, ve de lluny, ve dels seus anys de pastoral al servei de la diòcesi de Buenos Aires en molts graus i llocs diferents”. Així de rotund ho afirma **Daniel Palau**, director de la Càtedra de Teologia Pastoral de l’Ateneu Universitari Sant Pacià, i un dels artífexs del **Congrés Internacional sobre el papa Francesc** que se celebrarà del 12 al 14 de novembre a la **Facultat de Teologia de Catalunya**.

Tres dies de reflexió teològica a partir de ponents d’alt nivell per parlar sobre ‘L’aportació del papa Francesc a la teologia i a la pastoral de l’Església’. Cardenals, arquebisbes, però també professors, dones i laics parlaran sobre el tema. “Hi ha gent no només d’un pensament proper al Papa, o d’acord amb la sintonia i la música de fons del Papa, sinó sobretot gent que està al cap-

davant d’accions pastorals i de projectes pastorals de volum considerable”, explica Palau.

Gent que està al peu del canó, “vivint l’experiència de ser pastor, d’acompanyar, liderar o impulsar projectes pastorals que no són només teoria”, remarca. Persones que fan adonar al públic “que la Teologia comença a escriure’s i fer-se al costat del poble, al costat de la gent”, explica Palau, amb projectes molt concrets, “imperfectes si vols o amb mancances com tots els projectes humans”, afirma, però amb un esperit “de missió i evangelització molt potent”.

Bisbes i arquebisbes de Bologna, de Yaoundé, de Vasai, d’Almeria, o professors i professores de Buenos Aires, Boston, Barcelona o Roma. Ponències i xerrades que persegueixen l’objectiu de voler assumir el repte pastoral que pro-

posa el papa Francesc, “el repte de fer una pastoral no separada de la reflexió teològica”, afirma Palau. I és que pel cap de departament de Teologia sistemàtica de la Facultat de Teologia, el papa Francesc “és una icona de la pastoral”, una persona “que acull de nou el Concili Vaticà II”, generant un Post-Concili, i adreçant-se “als de lluny i als de prop”, i “predicant i practicant l’audàcia evangèlica”.

Palau recorda que Francesc és un teòleg de la inclusivitat, “que no dissocia reflexió teològica i praxi teològica”, sinó que mira el món amb “misericòrdia” i demana “la integració per als estrangers i per als ferits en l’esperit”.

I amb aquesta voluntat d’unir reflexió i praxi, el Congrés Internacional fa un pas més i esdevé alhora un congrés itinerant. Un cop acabades les ponències a la Facultat de Teologia, un gruíx del ponents del congrés repetiran les seves xerrades a parròquies “de perifèria”. Del 12 al 14 al vespre tindran lloc a parròquies d’Hospitalet de Llobregat, de Nou Barris de Barcelona, de Sabadell, Sant Cugat i Vilafranca del Penedès, ponències d’alguns dels ponents del congrés.

“La Teologia i la reflexió teològica comença quan la gent toca de peus a terra i trobes gent normal i corrent que viu la fe com pot i sap enmig de les famílies i enmig de situacions complexes”, explica Palau. Estan convençuts que tot el que es reflexiona ha de tornar en bé del poble i ha de servir per ajudar el poble, així que a través de la itinerància d’algunes xerrades volen acostar la reflexió a la gent, “perquè puguin veure confirmades les seves trajectòries i també es vegin esperonats a seguir amb els seus projectes pastorals i els seus compromisos del dia a dia”.

Participaran en el Congrés noms internacionals i coneguts com **Luis F. Ladaria, Matteo Zuppi, Margarida Bofarull, Armand Puig i Tàrrach, Walter Kasper, Joan Planellas, Maurizio Gronchi, Carlos M. Galli, Andrea Torrielli, Prem Xalxo, Jean Mbarga, Felix Anthony Machado, Adolfo González Montes, Catherine Cornille, Carlos Osoro i Joan-Josep Omella.**



## La quinzena Jornada Sant Jordi vol apropar el cel a la terra

Nova cita anual per construir un espai central de l'Església catalana. Amb el títol '**Cel i terra**', el Grup Sant Jordi de Defensa i Promoció dels Drets Humans, els Equips de Pastoral de la Política i la Comunicació, la Lliga Espiritual de la Mare de Déu de Montserrat, el Consell de Laics dels Caputxins de Catalunya i Justícia i Pau convoquen la seva jornada anual pel dissabte 23 de novembre a l'Hotel Alimara.

Aquesta quinzena edició planteja l'interrogant sobre com es realitza, ara i aquí, l'esperança i l'amor cristià. Hi respondran la religiosa i teòloga **Pepa Torres**, que parlarà 'De amor político y cuidados en tiempos de incertidumbre'; i el

filòsof **Josep Maria Esquirol** amb la ponència 'Filosofia del cel i cura de l'ànima'.

La reflexió s'estendrà a la tarda amb un accent més testimonial. La taula rodona servirà per parlar sobre com es conjuga l'acció i la contemplació. Serà un espai moderat la periodista **Laura Mor** i comptarà amb la participació de la psicòloga i religiosa de Jesús-Maria, **Maite Valls**, que col·labora amb la Fundació Vidal i Barraquer; el capellà de la diòcesi de Sant Feliu de Llobregat, **Valentí Alonso**, que acompanya espiritualment persones per superar l'estrès posttraumàtic; **Pilar Lance**, educadora social de joves en situació de risc; i **Javier Sánchez**,

capellà del Centre Penitenciari de Navalcarnero, a Madrid.

Per participar a la Jornada cal **inscriure's** prèviament. La inscripció, que contempla servei de guarderia infantil gratuïta, es tancarà el dia 17 de novembre. Més enllà de les ponències i debats, vol vertebrar una xarxa de complicitats entre els assistents i amb altres cristians convidats de Madrid, Euskadi, el País Valencià, les Illes Balears i altres indrets de l'Estat.

Les darreres edicions de la jornada han posat sobre la taula temes com **l'esperança com a missatge polític** (2018), la **necessitat de fer comunitat** (2017), **'Déu: conversió i filosofia'** (2016), les religions com **espai de sensatesa i llibertat** des de la perspectiva de l'islam i del cristianisme (2015) o **l'alegria del papa Francesc** per transmetre l'Evangelí (2014).



## Apostar per la classe de religió davant el fenomen de la radicalització

El passat dimecres 23 d'octubre es va celebrar, al Saló d'Actes del Col·legi Major Sant Ramon de Penyaforat de la Universitat de Barcelona, la jornada 'L'educació contra el discurs de l'odi per raó de creences' amb un gran nombre de participants.

La jornada va comptar amb una taula rodona dedicada a la 'Prevenició de la radicalització: religió a l'escola'. **Francisca Pérez-Madrid**, professora titular de la Facultat de Dret de la Universitat de Barcelona (UB), va moderar la taula. **Marcel·lí Joan Alsinella**, Director General d'Afers Religiosos de la Generalitat de Catalunya (DGAR), juntament amb **Joan Hernández**

i **Serret**, director del Grup de Treball Estable de Religions (GTER), van introduir el diàleg felicitant els organitzadors per la iniciativa i van recordar la importància de la col·laboració entre l'administració pública i les confessions religioses i entre les mateixes tradicions religioses.

### Intervenció dels ponents

El President de la Unió de Comunitats Islàmiques de Catalunya (UCIDCAT), **Mohamed El Ghaidouni** es va mostrar molt preocupat per la inacció per part de l'administració pública catalana a l'hora de fer valer el drets dels pares i dels infants musulmans a poder triar l'ense-



nyament de la seva pròpia religió a l'escola: “els drets no es pacten es respecten”, va recordar. Com a contrapunt, va valorar positivament que per primer cop en molts anys, el Departament d'Educació els hagi facilitat la dada sobre el nombre d'alumnes que han demanat religió islàmica a Catalunya: 85.000.

Per altra banda, **Guillem Correa**, Secretari General del Consell Evangèlic de Catalunya, va remarcar que no era incompatible l'oferta d'una assignatura de Cultura Religiosa alternativa per a aquells alumnes que no cursin l'ensenyament confessional de la religió. A més, va fer un breu repàs històric de la situació de les minories religioses a l'Estat Espanyol i de les discriminacions de les que han estat objecte.

**Joan Costa i Bou**, delegat de Pastoral Social de l'Arquebisbat de Barcelona, va explicar quins eren els principis innegociables per a garantir una veritable democràcia, segons la Doctrina

Social de l'Església. Va assenyalar que el dret a la llibertat religiosa, en el que s'emmarca la classe de religió confessional, és el primer i més fonamental d'aquests drets. Va recordar que el laïcisme excoent que pretén expulsar la religió de l'àmbit públic, també de les escoles, és “una nova forma de totalitarisme”.

### El cas de Finlàndia

La taula va finalitzar amb la intervenció de la professora **María Gutiérrez**, que porta més de quinze anys impartint l'assignatura de religió catòlica a Finlàndia. Gutiérrez va explicar com en la darrera reforma educativa del 2016 en aquest país, s'ha apostat clarament per afavorir de la religió segons les conviccions dels pares, ja siguin evangèlics, catòlics o musulmans. Només que n'hi hagi tres alumnes a una població que ho demanin, encara que siguin de distintes escoles, els directors han d'organitzar el transport perquè es pugui garantir aquest ensenyament. D'aques-

ta manera el sistema educatiu ajuda als alumnes en la seva recerca de sentit -que viuen un problema greu de suïcidi juvenil- així com alumnes immigrants i les seves famílies s'integren millor perquè constaten com l'escola aprecia els seus valors familiars més importants. Per altra banda, Gutiérrez va explicar -per a gran sorpresa del públic- com en els centres educatius es forma als professors que no són de religió perquè valorin la importància d'aquest ensenyament confessional de la religió.

La intervenció d'aquesta professora va finalitzar comentant que el projecte de cultura religiosa obligatòria es va plantejar a la darrera reforma educativa però que es va descartar perquè no responia al dret de les famílies.



### Tarragona acull el desè Congrés de les Hospitalitats de Lourdes

El congrés s'ha escaigut en la commemoració de l'any Bernadette. "L'acompanyament i l'acollida són l'essència de Lourdes i de tot hospitalari", va dir del president de l'Hospitalitat diocesana de la Mare de Déu de Lourdes de Tarragona, **Miquel Domènech**. El consiliari de l'Hospitalitat diocesana, **Lluís Simón**, va explicar que l'acolliment està estretament lligat a la fe, a la fraternitat i al servei als altres, i va subratllar que els santuaris marian són llocs privilegiats on fer experiència de Déu.

ARQUEBISBAT DE TARRAGONA | [LLEGIR AL WEB](#) (+)



### Vedruna impulsa un full de ruta pel desenvolupament sostenible

Vic va acollir dijous 24 la primera trobada amb impulsors de tots els centres de la xarxa de centres de Vedruna Catalunya Educació per tal que cada escola elabori la seva pròpia planificació i inclogui els ODS de la UNESCO al treball competencial del centre. Pensar en ciutats sostenibles, en igualtat de gènere o en treball decent per a tothom. Cercar iniciatives que contribueixin a conscienciar i actuar en bé de l'erradicació de la pobresa, la fam o l'educació de qualitat. Desenvolupar hàbits i crear impactes a l'entorn del canvi climàtic, la pau i la justícia o la salut.

VEDRUNA CATALUNYA EDUCACIÓ | [LLEGIR AL WEB](#) (+)



### Eduard Sala, cap d'acció social de Càritas Barcelona, premiat per "la Caixa"

L'educador social **Eduard Sala** ha guanyat el premi literari FEEL GOOD amb el llibre *Va de vida*. Aquest certamen literari busca impulsar l'optimisme a partir d'històries que transmetin autenticitat, alegria i benestar. Sala, llicenciat en filosofia i lletres i educador social, és el responsable de l'Àrea Social de Càritas Diocesana de Barcelona. Durant més de dotze ha dirigit diversos projectes de la Companyia de les Filles de la Caritat destinats a persones en situació d'exclusió socials, sense llar, amb drogodependències, internes en centres penitenciaris o excarcerats.

CÀRITAS BARCELONA/'LA CAIXA' | [LLEGIR AL WEB](#) (+)



### S'ordenen vuit diaques a la Sagrada Família

Diumenge es van ordenar vuit diaques a la basílica: Jordi Avilés, Miguel Doctama, Jordi Domènech, Enrique Fernández, Rubén García, Vicenç Martí, Joan Mundet i Diego Pino. Cinc són alumnes del Seminari Conciliar de Barcelona i han rebut el diaconat com a pas en el camí cap a la futura ordenació com a preveres. Els tres restants seran diaques permanents. Aquesta és la segona missa d'ordenacions diaconals que té lloc aquest any a la Sagrada Família: el 17 de març van ser ordenats diaques sis seminaristes i el 29 de setembre aquests mateixos diaques van ser ordenats preveres.

SAGRADA FAMÍLIA | [LLEGIR AL WEB](#)



### Impuls de la pastoral de conjunt: joventut i vocació

Els delegats de joventut i els de pastoral vocacional de les diòcesis amb seu a Catalunya, amb el bisbe **Sergi Gordo**, bisbe responsable de la pastoral juvenil, van decidir fer una jornada d'animadors anual per parlar de la cultura vocacional i d'acompanyament en les diferents vocacions. La jornada d'animadors serà el dissabte 8 de febrer a la Cova de Manresa, lloc que permetrà treballar a partir de la figura de Sant Ignasi de Loiola. Es busca que els assistents a casa amb preguntes sobre el propi discerniment i amb eines per acompanyar a aquells joves que ho necessitin.

SIJ | [LLEGIR AL WEB](#)



### "Remant fort, Imaginant el futur"

"Remant fort, Imaginant el futur"(CV201), va ser el lema de la segona Trobada General de l'Acció Catòlica General (ACG) de Barcelona que es va fer diumenge 27. La trobada va aplegar infants, joves i adults de diverses parròquies de la diòcesi. El lema volia respondre també a les Pla pastoral diocesà, 'Sortim' que enguany se centrarà en els joves. Cada sector es va preguntar "on trobem Déu en el nostre món". Després de treballar-hi, van escriure els seus compromisos en un ambient de festa, de pregària i d'amistat. I van agrair poder viure la fe enmig del món i es van comprometre a fer de les parròquies, parròquies obertes, en sortida.

ACGB | [LLEGIR AL WEB](#)



**Cloenda del Sínode. El Papa: en la consciència ecològica se'ns juga el futur**

Dg, 27/10/2019 | VativanNews



**Recuperat un reliquiari de Gandesa 40 anys després del seu robatori de l'església**

Dg, 27/10/2019 | Diari de Tarragona



**El sínode accepta ordenar a homes casats a l'Amazònia**

Dg, 27/10/2019 | La Vanguardia



**El bisbe de Girona demana l'alliberament dels líders independentistes**

Dm, 29/10/2019 | Diari de Girona



**Vint-i-cinc anys de Ràdio Estel**

Dm, 29/10/2019 | Report.cat



**Crida a restaurar Montsoriu del Consell de la Selva**

Dc, 30/10/2019 | El PuntAvui



**Les incineracions ja arriben a ser un terç dels enterraments al cementiri**

Dv, 30/10/2019 | La Mañana



**França reobre el debat polític sobre l'encaix social de l'islam**

França reobre el debat polític sobre l'encaix social de l'islam

## Dilluns 4 de novembre

- **Setmana de Cinema Espiritual amb els joves d'Andorra i Balaguer.** Del 4 al 8 de novembre. Cinemes del centre comercial L'Illa Carlemany. Escales - Ergordany.
- **Ser infant migrat a Catalunya.** 19 h. Cristianisme i Justícia. Barcelona.
- **La Nativitat, per Juan Francisco Campo Echevarria.** 19 h. Auditori Josep Irla. Girona.
- **Transhumanisme, transgènere, transespècie, amb Albert Cortina.** 20:30 h. Centro Regnum Christi. Barcelona.

## Dimarts 5 de novembre

- **Civisme i tecnologia en la societat actual.** 19 h. Llibreria Claret - Sala Pere Casaldàliga. Barcelona.
- **Les dones a les primeres comunitats cristianes.** De 20 a 21 h. Locals parroquials de Santa Maria. Igualada.

## Dimecres 6 de novembre

- **Fragments hebraics.** 19 h. Casa Adret. Barcelona.

## Dijous 7 de novembre

- **V Jornada Les Basíliques Històriques de Barcelona.** 7 i 8 de novembre. De 9:30 a 17 h. Ateneu Universitari Sant Pacià - Aula Magna. Barcelona.
- **Informe sobre exclusió i desenvolupament social a Catalunya.** 17:30 h. Facultat d'Educació Social i Treball Social Pere Tarrés - URL. Barcelona.
- **Trobada interreligiosa de la gent del mar.** 18 h. Facultat de Nàutica. Barcelona.
- **Dones i religions, l'espiritualitat com a punt de trobada.** 18:30 h. Reial Monestir de Santa Maria de Pedralbes - Barcelona.
- **Acompanyar per alliberar, per Josep M.Forné.** 19:30 h. Rectorat de la Universitat de Lleida.

- **La llibertat del cristià en les cartes de Pau.** De 19:30 a 20:30 h. Casal Parroquial de Sant Josep. Mataró.
- **L'Escolania de Montserrat al Palau de la Música.** 20 h. Barcelona.

## Divendres 8 de novembre

- **Els salms, poesia d'avui?** Del 8 al 10 de novembre. Casa d'Espiritualitat del Miracle. Riner.
- **The Global Leadership Summit.** 8 i 9 de novembre. De 9:30 a 18 h. Església Unida de Terrassa.
- **Recés a Sant Martí del Montnegre.** 9 i 10 de novembre. Sant Martí del Montnegre. Sant Celoni.
- **Reflexió sobre la mort, per a joves, a Montserrat.** 9 i 10 de novembre.
- **De la Bíblia a la paret, amb Andreu Muñoz.** De 9 a 15 h. Museu Bíblic Tarraconense. Tarragona.

- **Visita a la Basílica del Sants Màrtirs Just i Pastor.** De 10 a 12 h. Basílica dels Sants Màrtirs Just i Pastor. Barcelona.
- **Trobada per preparar el Congrés de Laics de 2020.** De 10 a 14:30 h. La Salle Bonanova. Barcelona.
- **Concert d'orgue de Mona Rozdestvenskyte.** 20:30 h. Basílica de Santa Maria de Poblet.
- **Flabiols i flautes de bec. Concert de sonates a trio del barroc.** 20:30 h. Basílica de Santa Maria. Capella dels Dolors. Mataró.

## Diumenge 10 de novembre

- **Plantes, remeis i apotecaris.** 11:30 a 13:30 h. Reial Monestir de Santa Maria de Pedralbes. Barcelona.
- **Pintura zen: la saviesa del bambú.** 12 h. Reial Monestir de Pedralbes. Barcelona.
- **Concert a Torres de Segre.** 18 h. Església Parroquial de la Mare de Déu Assumpta. Torres de Segre.

**Monestir de Poblet**  
@MonestirPoblet

La [@CatedralTGN](#) va acollir, ahir al vespre, una missa en record de les víctimes i desapareguts i reconeixement als voluntaris i equips d'emergència vinculats de les riudes d'aquest octubre. Entre d'altres, van assistir el p. Abat i p. Prior del [@MonestirPoblet](#).



Arquebisbat TGN | 7 més  
14:16 · 31 oct. 19 · Twitter Web App

**FEDAC Amilcar**  
@FEDACAmilcar

Compartint un matí ple de somnis. Somnis que ens porten a viure amb valentia i compromís! [@anunciataCAT](#) [@anunciataop](#) [#somnis](#) [#valentia](#) [#PJVanunciata](#)



11:23 · 26 oct. 19 · Twitter for iPhone

**Fundació Pere Tarrés**  
@Fundperetarres

A l'escola bressol Sol Solet de Santa Maria de Palautordera [@aj\\_smp](#) també celebrem la [#Castanyada](#)! Els infants han guarnit l'escola amb murals i mòbils relacionats amb la tardor i després, tots i totes junts menjarem castanyes. Mmm... Boníssimes! [#PetitaInfancia](#) [#0a3](#)



11:50 · 31 oct. 19 · Hootsuite Inc.

**Papa Francesc**  
@PapaFrancesc

[.@Pontifex](#): "En aquest [#SínodoAmazònic](#) hem sentit la necessitat de posar-nos davant del Senyor, de col·locar-lo de nou a Ell al centre, a nivell personal i com a Església. Perquè només es pot anunciar allò que es viu"

19:42 · 27 oct. 19 · Twitter for iPhone

**Vedruna Àngels**  
@vedrunaangels

Deixem la muntanya de Collserola millor que ens l'hem trobat. Nosaltres ens comprometem. I vosaltres? [#plogging](#) [#escolacompromesa](#) [#intensament](#) [@VedrunaCat](#)



17:25 · 25 oct. 19 · Twitter for Android

**La Salle Catalunya**  
@LaSalleCat

L'alumnat de 1r d'ESO del Vidal i Barraquer participa en una campanya de recollida de residus a la platja [ow.ly/uW8K30pNSdT](#) [#Cambrils](#) [#MiraMésEnLà](#) [#LaSalle](#)



13:21 · 30 oct. 19 · Twitter Web App

**Hospital Sant Joan de Déu Barcelo...**  
@SJDbarcelona\_es

Mañana es el Día de Todos los Santos, un buen momento para hablar de la muerte con los más pequeños.

La capacidad para comprender la muerte depende de dos variables: la edad cronológica y las anteriores experiencias que el niño haya tenido con la muerte.

Tradueix el tuit



¿Deben los niños ir a los funerales? [faros.hsjdbcn.org](#)

12:00 · 31 oct. 19 · SocialElephants

**Maristes Catalunya**  
@MaristesCat

Presentat a Roma el llibre "Romper el silenci: diez rostros, diez voces". Escolta, compromís, acompanyament... i la persona al centre. Gràcies per acompanyar-nos! [@Laude\\_ediciones](#) [@Jordimart](#) [@Edelvives](#) [@hans\\_zollner](#) [#dretsdelinfants](#) [#proteccio](#) [@immaamadeog](#)



19:54 · 29 oct. 19 · Twitter for iPhone

**Escola Claret Barcelona**  
@claretbarcelona

El curs de 5è del [@claretbarcelona](#) hem visitat la ciutat de Vic, i la casa fundacional dels Claretians, el museu i la cripta. Donem gràcies a la Comunitat que allà hi viu per la rebuda i dedicació que ens han dispensat.

[#FestaPareClaret](#) [#vic](#) [#somclaret](#)



17:29 · 29 oct. 19 · Twitter for Android

**Obs Blanquerna**  
@ObsBlanquerna

Quan hi ha un foc, hem de preguntar-nos com extingir-lo, no qui l'ha provocat. Que les religions s'uneixin contra l'odi, demana el President Forum for Promoting Peace in Muslim Societies, el xeic Abdullah Bin Bayyah. [#stopH8speech](#) [@BeTheKey\\_](#)



10:29 · 30 oct. 19 · Twitter for iPhone

**Escola Pia Catalunya**  
@escolapiacat

[@aburgaya](#), secretari general d'[@escolapiacat](#) anuncia ara que som més de 1000 persones i hem recaptat a hores d'ara més 19.000 euros! [@PIAandGO](#)



13:22 · 27 oct. 19 · Twitter for Android

**Jesuites Educació**  
@JesuitesEdu

Ara si que marxem de pont i us desitgem a tots una molt bona [#Castanyada](#) i una feliç diada de Tots Sants! 🍁

[@meriaf81](#)



17:23 · 31 oct. 19 · SocialElephants

# CATALUNYA RELIGIÓ



Resum en paper de la setmana | ISSN 2604-7012 | Tota l'actualitat a [www.catalunyareligio.cat](http://www.catalunyareligio.cat)

**Director:** Jordi Llisterrí i Boix. **Edició paper:** Laura Mor. **Redacció:** Glòria Barrete i Laura Mor. **Col·laboradors:** Eloi Aran, Ramon Bassas, David Casals, Lucía Montobbio, Alba Sabaté. **Adreça:** Carrer Nàpols 346, 2n E. 08025 Barcelona. **Telèfon:** 674050748. **Correu-e:** [info@catalunyareligio.cat](mailto:info@catalunyareligio.cat) **Publicitat:** [comunicacio@animaset.cat](mailto:comunicacio@animaset.cat)

**Catalunya Religió** és una iniciativa de la Fundació Catalunya Religió. **Patronat:** Eduard Ibañez (president), Míriam Díez (vicepresidenta), Carles Armengol, Ignasi Garcia i Clavel, Núria Iceta, Manuel Manonelles, Anna Vilà.

## AMB EL PATROCINI DE



## ENTITATS COL·LABORADORES

